

Czechel, Czerminek, Kucharki, Szkudła – zarys dziejów

Prezentowana książka autorstwa p. Stanisława Małyszko to publikacja, która ma na celu przedstawienie szerokiemu gronu osób zainteresowanych historią, kulturą oraz życiem społecznym naszej gminy, części jej dziejów związanych z miejscowościami: Czechel, Czerminek, Kucharki oraz Szkudła.

Autor swoją pracę rozpoczął szkicem wstępnym, w którym zaznaczył, iż żadna z miejscowości będących przedmiotem publikacji nie doczekała się do tej pory dokładnego opracowania swych dziejów. Następnie omówił źródła wykorzystane podczas pisania książki i krótko nakreślił jej szkielet.

Wydawnictwo, które Państwu przedstawiamy to pozycja popularnonaukowa, która, choć nie łatwa w odbiorze, ze względu na ogromną ilość zgromadzonych w niej faktów historycznych, poprzez swój bogaty aparat naukowy, może zainteresować każdego, nie tylko osoby związane z miejscami w niej omawianymi, ale także historyków, ludzi zajmujących się sprawami społecznymi, czy pasjonatów starych fotografii.

W części pierwszej, tej osobliwej publikacji, autor opisał pradzieje i wczesne średniowiecze na obszarze zajmowanym przez miejscowości będące jej tematem. Później omówiona została przynależność administracyjna tegoż terenu, na przestrzeni wieków, oraz panujące na nim warunki naturalne.

Dalsza treść książki to zarys dziejów poszczególnych miejscowości, opis ich życia codziennego, kulturalnego oraz społecznego.

Jako pierwsza została zaprezentowana miejscowość **Czechel**, jej historia sięgająca końca XIV wieku, mieszkańcy, właściciele ziemscy, a także działalność takich organizacji jak: Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze, czy Ochotnicza Straż Pożarna.

Drugą z miejscowości, której dzieje znalazły się na kartach książki jest **Czerminek** – wieś, wzmiankowana w źródłach pisanych już w początkach XV

wieku. Omówiona została zmieniająca się na przestrzeni wieków jej zabudowa oraz gospodarka, a także mieszkańcy i ich zajęcia.

Osobny podrozdział poświęcono **Pojednicy** – początkowo suwerennej miejscowości, która z czasem weszła w obręb Czerminka, a której zabudowania uległy likwidacji w latach 50-tych XX w.

Najobszerniejsza część zamieszczonego w książce materiału dotyczy trzeciej z miejscowości – **Kucharki**. Wieś ta ma bogatą historię, której początki sięgają lat 80-tch XIII wieku. Kolejne strony książki przedstawiają nie tylko dzieje tej wsi, jej sprawy społeczno-polityczne, działalność organizacji i stowarzyszeń, ale także historię parafii oraz dwóch kościołów: zabytkowego drewnianego i parafialnego, które się w niej znajdują. Możemy się z nich dowiedzieć, między innymi, o wspomnianym już wcześniej dzisiaj – procesie o czary, który odbył się w Kucharkach w roku 1613, o liniach kolejowych biegnących przez tę miejscowość, o życiu religijnym wsi, a także znajdujących się na jej terenie cmentarzach: przykościelnym i grzebalnym. W tej części podrozdziału pojawiają się też sylwetki duszpasterzy pracujących w parafii Kucharki, omówiony jest ponadto rozwój wspólnoty parafialnej.

Dalszą część rozdziału, poświęconego miejscowości Kucharki, wypełniają zagadnienia dotyczące: szkolnictwa, oświaty oraz życia kulturalnego, – czyli działających na terenie wsi: szkół, chórów, amatorskich zespołów tanecznych, bibliotek oraz celebrowanych przez lata starych zwyczajów i obyczajów. Najwięcej miejsca zajmuje historia rozwoju szkolnictwa oraz szerzenia oświaty wśród ludności wiejskiej. Opisując życie kulturalne wsi prowadzone przez różnego rodzaju instytucje, autor zaakcentował ważną rolę Zespołu Artystycznego „Iwonki”, – który działał w tej miejscowości, i przez ponad 20 lat istnienia kultywował tradycje taneczne wsi polskiej.

Ostatnią wsią, której historia, przedstawiona została w książce jest **Szkudła**, – miejscowość datowana w źródłach już w drugiej połowie XIV wieku. Możemy śledzić jej historię, rozwój gospodarczy i społeczny oraz

działalność istniejących tam wcześniej, bądź obecnie organizacji takich jak: Koło Gospodyń Wiejskich, Kółko Rolnicze, LZS (Ludowy Zespół Sportowy), Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich „Akacja”.

Ponadto w dodatkowym podrozdziale opisane zostały dzieje folwarku **Paulinów** – obecnie zwanego Paulinówkiem lub Paulinówką.

Uzupełnieniem publikacji jest wspomniany wcześniej bogaty aparat naukowy, do którego należą: oprócz wstępu, liczne przypisy oraz 17 stronicowa bibliografia wraz z wykazem skrótów; będąca szczegółowym zestawieniem wykorzystanych źródeł. Bibliografia zawiera spis wykorzystanych materiałów w podziale na:

- archiwalia: akta, kroniki, kartoteki, księgi meldunkowe, rejestry, karty ewidencyjne, spisy rolne, zdjęcia, wycinki prasowe i wiele innych,
- źródła drukowane np. inwentarze dóbr szlacheckich, księgi adresowe, roczniki archidiecezjalne itp.
- oraz trzeci typ dokumentów: opracowania, głównie są to publikacje zwarte i artykuły w czasopismach.

Książka wzbogacona została wkładką: z dużą ilością czarno-białych i kolorowych zdjęć, archiwalnych i współczesnych. W całym opracowaniu rozmieszczone są natomiast liczne ryciny, plany i mapy, w tym plany poszczególnych wsi, zabudowań, a także ich rzuty i przekroje. Na stronicach pracy zobaczyć można ponadto kopie plakatów, pieczęci, pojedynczych stron książek lub spisów oraz dokumentów dotyczących poszczególnych osób.

W wydawnictwie zamieszczono także notę o autorze i jego wcześniejszych publikacjach.

Książka posiada szatę graficzną nawiązującą do wcześniejszych publikacji z serii wydawanej przez Gminę Gołuchów.

Na jej okładce został umieszczony fragment mapy Wojskowego Instytutu Geograficznego z 1936r. przedstawiający obszar zajmowany przez miejscowości w niej opisane (strona pierwsza) oraz fotografia wykonana przez

samego autora przedstawiająca wewnątrz prezbiterialnego kościoła pod wezwaniem Świętej Trójcy w Kucharkach (strona 4).

Składu i druku publikacji dokonał: Zakład Poligraficzny SUPER PRINT z Pleszewa, a korekty pani: Alina Małyszko.

Opracowała: Elżbieta Kłakulak, Dyrektor Biblioteki Publicznej Gminy Gołuchów